

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ไทยกับสถานการณ์การจลาจลในกัมพูชา 29 มกราคม 2546

ชื่อผู้เขียน : นางสาวอัญชลี พัครเกิด

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คนัย ทองใหญ่
3. อาจารย์พรชาติ บุนนาค

T 158473

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเหตุการณ์การจลาจลในกัมพูชา วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสังคมจิตวิทยาความรู้สึทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างไทย และกัมพูชา และแนวโน้มในอนาคต

งานวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานว่า สาเหตุที่เป็นกระแสด้านประเทศไทยของชาวกัมพูชามีส่วนมาจากปัญหาการเมืองภายใน และความไม่เท่าเทียมกัน ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดที่เป็นผลอันเนื่องมาจากประวัติศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ใช้เอกสาร บทสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงปัญหา และสาเหตุที่มีส่วนทำให้เกิดเหตุการณ์การจลาจลในกัมพูชา ผลการวิจัยปรากฏว่า จากเหตุการณ์การจลาจลในกัมพูชาวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาการเมืองภายในของกัมพูชา แต่เป็นอุบัติเหตุที่รัฐบาลกัมพูชา คิดว่าควบคุมสถานการณ์ได้ แต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ซึ่งอยู่เหนือการควบคุม จึงทำให้สถานการณ์ลุกลาม เห็นได้ จากหลังการเลือกตั้งภายในของ

กัมพูชา วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ถึงสุดลงไม่มีเหตุการณ์รุนแรงใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การจลาจลในวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวมีส่วนมาจาก

1. ปัญหาทางด้านสังคมจิตวิทยา เช่น ความรู้สึกนึกคิดของคนกัมพูชาในเชิงประวัติศาสตร์จากในอดีตเชิงวัฒนธรรม และการไม่ยอมถูกครอบงำรวมทั้งการเชื่อในทางพฤติกรรมของคนไทยกับความสัมพันธ์ที่สั่งสมจากในอดีต

2. ปัญหาความแตกต่าง และไม่เท่าเทียมกัน ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาภายในของกัมพูชา และความรู้สึกว่าถูกเอารัดเอาเปรียบจากการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา

จากเหตุการณ์การจลาจลในกัมพูชาวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) เป็นอุบัติเหตุ ซึ่งรัฐบาลกัมพูชา มีอาจควบคุมสถานการณ์ได้ จึงทำให้สถานการณ์ถูกลดลงและขยายวงกว้าง และมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย และกัมพูชาทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชา ลดระดับลงอย่างรวดเร็ว เหลือเพียง “ระดับอุปทูต”

การดำเนินการของรัฐบาลไทย ประกาศจุดยืนที่ชัดเจนในรักษาผลประโยชน์ของชาติ และในการดำเนินการวางแผนอพยพคนไทยกลับจากกัมพูชากลับไทย ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาเองก็ยินยอมที่จะปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของไทยทุกประการ และยอมชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีเงื่อนไข ทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกัมพูชาทั้งสองประเทศเริ่มปรับความสัมพันธ์ไปในทางที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากเกิดเหตุการณ์การจลาจลฯ รัฐบาลทั้งสองประเทศมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลและฟื้นฟูความสัมพันธ์ และมีการพบประชุมหารือระหว่างผู้นำของไทยและกัมพูชาเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับกัมพูชา โดยใช้เครือข่ายขององค์การพัฒนาเอกชน (Non government Organization-NGO) ทั้งในกัมพูชา และไทยเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐและรัฐกับประชาชนให้มีความใกล้ชิด รวมทั้งน่าจะเป็นแนวทาง

T 158473

ต่อการขยายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศในมิติต่างๆ และควรมีสถาบันเชิงวิชาการ เพื่อที่จะมีการศึกษาลึกลงไปถึงในความรู้สึกวิถีคิด นักวิชาการไทย และกัมพูชาในสาขาต่างๆ ควรมีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และการใช้มิติทางการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เข้ามาส่วนช่วยในการสร้างความร่วมมือ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างความสมานฉันท์ และพึ่งพากันระหว่างชุมชนชายแดน และส่งเสริมพัฒนาในด้านการศึกษา วัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทั้ง 2 ประเทศ การทบทวนบทบาทในการสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ของผู้นำสมาชิกอาเซียน จะสามารถ ลดความขัดแย้งที่เคยเกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในอาเซียน

การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร หรือการรายงานข่าวที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาจจะต้องมีวิธีการนำเสนอที่ต้องใช้ความระมัดระวัง

ในอนาคตเหตุการณ์ความไม่พอใจของประชาชนกัมพูชาที่มีต่อคนไทย อาจจะเกิดขึ้นได้ หาก มีกระแสปลุกเร้า และหากมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

TE 158473

This thesis studies factors causing the riots against Thailand in Cambodia on January 29, 2003. The study finds that the phenomenon has its roots in historical differences in various aspects between the peoples of the two countries.

The study is a documentary research with supplementary interviews and qualitative analysis.

It is found that the riots on January 29, 2003 did not involve domestic political problems in Cambodia. In fact, it was an incident which has been thought to be controllable but the situation went out of control, and thus developed from bad to worse. This can be seen in the fact that the election on July 27, 2003 had nothing to do with the riots on January 2003.

The incident was rather brought about by the feeling and consciousness among the Cambodians against being influenced, if not dominated, by the Thai people in their relationship.

Furthermore, the incident was caused by the difference and feeling of inequality on the part of the Cambodian people, sensing the exploitation by the Thais.

The riots on January 29, 2003 deteriorated the relationship between Cambodia and Thailand to the point that Thailand downgraded the official relations to the level of Charge d'Affaires.

In dealing with the crisis, the Thai government immediately demanded the government of Cambodia to do its utmost to protect the interests of the Thailand and its citizens planned to evacuate Thai people from Cambodia, and demanded the compensation for the damaged done to Thai people and properties. The Cambodian government complied with all the demands.

This led to the betterment of the relationship between the two countries. After the crisis, the two governments tried to cooperate actively to solve the problem; particular committees were set up, and leaders of the two countries met to discuss ways to improve the relationship.

It is proposed in the study that networks of Non-Government Organizations can play a leading role in bringing closer contact between the two governments and peoples in various aspects. Academic institutions in each country should put more effort to understanding more about the way of life of the peoples. Scholars should exchange their findings and cooperate in joint projects to promote understanding, educational and cultural development among the peoples of the two countries.

In a broader perspective, ASEAN leaders should meet more frequently so that they would become more friendly and subsequently, conflicts could be ameliorated. Moreover, news reports on development in other neighboring countries should be carried out with considerable caution and care.